

Átadtuk a mandátumot.

F. hó 6-án reggel kelt utra a salgótarjáni kerület monstre küldöttsége, hogy átadja a kerület egyhangu bizalmából Sztranyavszky Sándor dr. államtitkárnak a képviselői mandátumot.

Utra kelt a hála, hogy a szeretet mezőin találkozson Salgótarján jötevőjével, hogy a hála szavak helyett bizalom nyilvánításban sürsítse mindazt a szétszórt megbecsülést, szeretetet, amit az egész kerület egyedei, emberei egyenkint nyújtottak volna át, ha erre mód lett volna.

A kölcsönös megértés és megbecsülés, támogatás ünnepnapjává avatódott ez a nap. A találkozás meghatározó érzése, a másutt konvencionálisan ható üdvözlő szavak csodálatos átmelegedése, egy nagy csoport salgótarjáni férfiszívnek egy nagy-nagy szívébe való egybeforrása, ez volt a mandátum átadás belső tükre.

Nehéz politikai megnyilatkozások hangzottak a belügyminisztérium gyönyörű nagytermében, de őszintén bevalluk, Sztranyavszky Sándor most nem mint politikus, nem mint a győzelmes választási hadjáratot vezető államtitkár állt első sorban a salgótarjáni küldöttség előtt, hanem mint ennek a kerületnek szíve, aki osztály és felekezeti elválasztó falai fölött az összetartás, a megértés lobogóját tartotta magasra. Közös munkára hívó szava megértő lelkekre talált s a megcsillanó férfikönnny s a belső érzések, kiobbantotta spontán tüntetés egy-egy ezerszeres igazsága mondata után, bevilágított a salgótarjáni választók érzéseinek tengerszemébe, ahonnan visszavetődve új öt év közös munkájának kezdetén, hajnalán bearányozta és új munkára gyújtotta a harcra, munkára, de szeretetre is mindig kész lelkét képviselőknél.

A reggel 8 órai vonattal indult el a 125 tagú küldöttség két kőn vasúti kocsiában a mandátum átadására. A küldöttségben a város és járás minden közössége részt vett. Róth Flóris választási elnök, dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán főszolgabíró, Fabini Henrik gyárigazgató, a helybeli ipartestület, a kereskedők egyesülete, a helybeli három legnagyobb munkásegylet, az ÉME, a gazdasági egyesületek, a keresztényszocialisták, egyenruhás bányászok, palackgyári és gépgyári egyesületek, a vidék földbirtokosainak és kisgazdáinak képviselői mind megjelentek. Nem maradt ki az együttesből a legtávolabbi község sem. Erősen képviselve volt a katolikus klérus, míg a vidéki bányatelepek küldöttségeit Molnár András, Fischer Ferenc és Dubovszky Elemér igazgatók vezették.

A küldöttség Budapest keleti pályaudvaron három hatalmas autóbusszal szállt fel. Nem lehetett a lelkes hangulatú küldöttség tagjait visszatartani, hogy a várig terjedő hosszú vonalon ne éljenek állandóan képviselőjükkel, a járókelők között nagy feltűnést keltve.

Az államtitkár a küldöttséget a belügyminisztérium dísztermében fogadta. Kíséretében voltak: dr. Söldes Béla főispán, Chorin Ferenc dr. felsőházi tag,

Biró Pál, Hegedűs Kálmán, Mihályffy Vilmos országgyűlési képviselő, Zorkoczy Samu gazdasági főtanácsos és még sokan.

Az egész teremben félkörben elhelyezkedett küldöttség karéj közepére előbb Róth Flóris főtanácsos választási elnök lépett, aki a nagy éljenzéssel fogadott államtitkár a következő beszéddel köszöntötte.

Méltóságos Államtitkár Ur!
Szeretett Képviselő Urunk!

Nekem jutott a szerencse, hogy most immár másodszor nyújthatom át a salgótarjáni választókerület képviselői mandátumát.

Annál nagyobb szerencse ez reánk nézve, mert ez nem egyszerűen a választó polgárok többsége által kiadott mandátum, hanem olyan mandátum, melyet a választó polgárok összessége egyhanguan állított ki, oly mandátum, mely a választó polgárok összessége által íródott alá.

Midőn a salgótarjáni ipartestület székházának avatása után a városházán a salgótarjáni választókerület mandátumát Méltóságos Uram Neked felajánlottuk, Te szíves voltál minket megtisztelni azzal, hogy azt elfogadad. E fölötti örömmünkben, e felett kitörő lelkesedésünkben megfogadtuk, hogy Méltóságodat nemcsak hogy megválasztjuk, hanem megválasztjuk egyhangulag.

Nagy örömről szolgál, hogy ebbeli törekvésünket ime már másodszor siker koronázta, ami világos jele ama őszinte szeretetnek, őszinte tisztelőnek és nagybecsülésnek, de főképpen hálának, melyet a salgótarjáni választó polgárok Irántad Méltóságos Uram viselnek. Mert a salgótarjáni választókerület polgárai jól tudják, hogy ha nem Dr. Sztranyavszky Sándor lett volna Nógrád vármegye főispánja és nem Dr. Sztranyavszky Sándor lett volna a salgótarjáni választókerület képviselője, akkor nem lett volna meg a kies Medves vidéket átszelő cserdi szerpentinút, nem lett volna meg a salgótarjáni csatorna, mely lehetővé tette az új salgótarjáni városrész építését, nem volna csendőrpálotánk, rendőrpálotánk, szolgabírói hivatalunk, adóhivatalunk, ipartestületi székházunk, nem volna új rokkanttelepünk, nem volna Fő-utunk kibúrkolva, mely városunkat a sárból kiemelte.

Választókerületünk polgársága nemcsak ezeket az anyagi előnyöket ismeri, melyeknek Általad jutott birtokába Méltóságos Uram, hanem elismeréssel van azon tény iránt is, hogy azóta amióta Te voltál Méltóságos Uram Nógrád vármegye főispánja s amióta Te képviseled a salgótarjáni kerületet, azóta a munkásság mentalitása politikai szempontból megváltozott úgy, hogy a nemzetközi zászlót félredobva, az Általad kibontott és fennlobogtatott nemzeti zászló alá sorakozott.

Méltóságos Uram! Mióta a világháború kitört és reánk erőszakolták a trianoni békét, azóta reng alattunk a föld, de nem csak alattunk, hanem a többi legyőzött állam alatt is, de reng az ma a győző államok alatt is.

Minden háború után bekövetkezni szokott inség és a munkanélküliség uszálya nehezedik a világra úgy, hogy nem tudjuk, ha ma álomra hajlítjuk fejünket, hogy holnap mire ébredünk. Ilyen nehéz körülmények között nagyon fontos az országra nézve, kit választunk meg képviselőnek, mert a képviselők hozzák meg a törvényeket, melyek szerint az országot kormányozzák, de ugyanazokból a képviselőkől kerülnek ki a vezető államférfiak, akik a törvényeket kezelik.

Mi azt hisszük, jól választottunk, mert mi Méltóságodban tisztelni, szeretni és becsülni tanultuk a nyílt, egyenes és szókimondó férfit, akinek nemcsak az ígéretek, hanem azokat, ha a lehetőség körében mozognak, be is váltja.

Méltóságodat olyan férfinek ismerjük, akit nem kábit el fényes paloták márványzata s aki nem átalja felkeresni s megvizsgálni a legszegényebb munkást is szerény hajlékában. Mindenkit vagyonra, rangra való tekintet nélkül becsületes érzése és hazafias gondolkodása szerint ítéli meg.

A mi legforróbb óhajunk az volna, bár az ország minden választókerületében olyan szerencsés volna, mint a mi kerületünk, úgy meg vagyok győződve, hogy országunk vihartépte hajóját nem vezetik zátolynak, hanem bölcs és tapasztalt kormányossal és pilótával a hajó élén olyan utakon vezetjük majd, ahol robbanóknak mentesen oly biztos révbe irányítják, amely rév mindnyájunknak legforróbb vágya: az Kárpátoktól az Adriáig terjedő integer Magyarország.

Méltóságos Uram! A római birodalom világhatalma kifejlésztésén: egy akadály volt és ez Carthágó volt. Carthágóval háborúba keveredett, de a csatában alul maradt és hadserege megszegyenítve, megalázza kénytelen volt járom alatt elvonulni. De a rómaiak a megszegyenítés és megalázás dacára sem csüggedtek, ez csak megacélozta izmaikat és imáikba foglalva Cato minden beszédének végső mondatát: „ceterum censeo Carthaginem delendam esse” — tovább harcoltak, győztek s Carthágót a föld színéről eltörölték.

A mi hazánkat is a világháború összeroppantása után megcsontították s mint egy nemtelen — jövőre nem érdekes — nemzet megalázza, megszegyenítve szinte pellengérré állították. Elvagták kezét-lábát, hogy a visszamaradt testcsontok mozogni ne tudjon. De szerencsére visszamaradt e csontokban a magyar lélek, a magyar génus, mely megaláztatásunk dacára vissza mer tekinteni ezer éves multunkra, visszatekint az Árpádok, az Anjouk, a Hunyadiak fénykorára, visszatekint a Rákóczi idejében és az 1848-ban a szabadságért folytatott megmozdulásainkra, visszatekint arra a hősiesség feláldozására, melyet a tatárjárás-kor és a török inváziókor az európai kultúráért magát feláldozta és ezekre való hivatkozással, bár legváltelenül mégis bátran és nyíltan eget és földet kér a maga számára s ez igazunkban mi is imáinkba foglaljuk a rómaiak „Carthaginem delendam esse”-jét, de magyarul: „nem, nem, soha!” nem nyugszunk meg Trianonban, míg a fölünk erőszakkal elszakított magyar testvéreink — nemzetiségre való tekintet nélkül — újra keblünkbe nem ölelhetjük.

Méltóságos Uram! Ezennel van szerencsém a salgótarjáni választókerület mandátumát mely tisztelettel és szeretettel átnyújtani, ama a Mindenhalóhoz intezett óhajunk kíséretében, miszerint e mandátum átnyújtása szeretett Hazánknak és választókerületünknek minél nagyobb üdvére, Neked pedig Méltóságos Uram és nagybecsű Családodnak minél nagyobb boldogságára, dicsőségére lehessen.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után Percze János ecélgyári munkás a következő beszédet tartotta:

Méltóságos Államtitkár Ur!
Szeretett Képviselő Urunk!

Amikor Salgótarján megyei város választókerületének újból egyhanguan megválasztott képviselőjé van szerencsém Méltóságodban üdvözölhetni, legyen szabad egy pár szóval ennek a választásnak az előzményeiről megemlékezni. Általában elterjedt szokás így választás alkalmával, hogy a jelöltek kiküldik korteseiket a kerületeikbe, ahol fel akarnak lépni, hogy a választópolgárokat ki-ki a maga jelöltje számára megnyerje, ez a megnyerő művelet, szép szavakkal, egy kis rábeszéléssel szokott történni, ha ez kevés, megüzerezik ígéretekkel, egy-egy kis borocskával, jó szíval, így iparkodnak bebizonyítani, hogy melyik lesz jobb. Mi a salgótarjáni választókerület választói ettől a választási csémegétől el-estünk. Eléltünk, mert a mi korteseinket megelőzte és jóval felülmulta egy a

korteseiktől hatalmasabb egyén, maga a jelölt. Maga a jelöltünk végezte el a korteskedést, ő maga végezte el az agitációt, még pedig nem is most a választás előtt, hanem a választást jóval megelőző időben, még akkor, mikor előbbi megválasztása alkalmából, mint a kerület országgyűlési képviselője, a kerületnek, annak minden polgárának, valamint Salgótarján városának az érdekeit igaz magyar emberhez illő becsülettel, kimeríthetetlen szorgalommal szolgálta.

Amikor Salgótarján városa és a hozzátartozó kerület választó polgársága a választással kezdett foglalkozni, belátta azt, hogy annyi érdemet, mint amennyit Méltóságod szerzett, elismerés nélkül hagyni nem lehet, annyi szolgálatot, mint amennyit Méltóságod teljesített a kerületnek, díjazás nélkül hagyni nem lehet, Róth Flóris bányafőtanácsos ur, amikor Méltóságodat a jelöltség elfogadására megkértük, egy igen merész kijelentést tett, ez a kijelentés sokaknak feltűnt, de bármily merésznek látszott az az első pillanatban, de hogy bizonyos számítás alapján alapult és hogy jóhiszemű volt, azt a tények igazolták. A salgótarjáni választókerület választó polgárainak a gondolata egy név körül csoportosult ez a név volt Dr. Sztranyavszky Sándor neve. Salgótarján választókerületének választó polgársága megállapította azt, hogy még Salgótarjánnak olyan képviselője volt, akinek annyi hálával, annyi köszönettel tartozna, mint Méltóságodnak, aki annyit tett volna salgótarján városáért és a kerületért, mint amennyit Méltóságod tett.

Azzal ismerte el Méltóságodnak az érdemeit, azzal fizette meg Méltóságodnak a szolgálatait, hogy a kerület bizalmát, a választókerület mandátumát újból Méltóságodnak a kezeibe tette le, azzal a biztos reménnyel, hogy ebben a kézben van az a legjobb helyen.

Szeretett Képviselő Urunk!

Még a salgótarjáni választókerület munkásságának egy óhaját, egy üzenetét bátorodom Méltóságodnak tolmácsolni. Mi a salgótarjáni munkások fájó szívvel látjuk szerencsétlen hazánk munkátsáradalmának vergődését e nagy munkanélküliség közepette s elgondoljuk, hogy milyen kár ez a munkástágnak, milyen kár a társadalomnak s milyen kár magának a magyar államnak, amikor a munkáskérek ezrei téllenségre vannak kárhoztatva. Mert az én egyszerű munkás gondolkodásomnál fogva úgy képezem el az ország társadalmát, mint egy hatalmas lombos élő fát, amely fának a gyökerei vannak hivatva a hatalmas fa táplálására szolgáló nedvet a föld mélyéből szállítani ugyanazt a szerepet tölti be a dolgozó nép a társadalomban, mint az élő fának a gyökérzet.

A dolgozó nép az, amely hivatva van az egész társadalom életfenntartásához szükséges élelő anyagok kitermelésére, a dolgozó nép az aki hivatva van az állam gazdasági helyzetének a föllendítésére az ő termelő munkájával. Mert mi az az érték? Nem más mint termelés, az a földműves, aki elveti a magot a mezőn, azért, hogy aratáskor az egy magból tízet kapjon vissza ez megfelel 90% produkcionak, az a bányász aki a saját élete kockázatával kiaknázza a föld mélyében rejlő kincseket, hogy amikor az a napvilágra kerül már mind áru értéket képvisel, az az ipari munkás, aki a műhelyben a nyersanyagból iparcikket készáruat produkál. Ezek azok az értékek amelyek az egész emberiséget, az egész társadalmat fenntartják, ha ezeknek a munkás kezeknek nincs munkájuk csökken a termelés, ha a föld műves nem tudja eladni termelt értékeit nem tud élni, így járul át a baj az egész társadalomra, ha a munkás nem keres ez nemcsak neki jelent kárt, de kárt jelent annak a kisiparosnak akitől nem tud ruhát, cipőt vásárolni, kárt jelent annak a kereskedőnek akitől nem tud egyéb közszükségleti cikkeket megvenni így járul át fokról-fokra a legszegényebb néprétegek szegénységére a társadalomra, magára az államra is. Ha a dolgozó nép sorvad el-szegényedik, ez egyet jelent a társadalom

sőt az állam elszegényedését. Az az állapot következik be ami az előfánál, ha a gyökérzet megtámadta a kór, ha a gyökerek nem táplálják a hatalmas lombot a fa hervadni kezd aztán kiszárad. Azért Salgótarján munkássága azzal a kérelemmel fordul Méltóságodhoz, hogy hasson oda az új parlamentben képviselő társai között, hogy olyan politikát csináljanak, hogy a magyar dolgozó nép ne legyen téltenségre kárhoztatva, hogy a magyar dolgozó kezek ezrei munkához és megélhetéshez jussanak, hogy a magyar munkás találja meg otthonát saját hazájában.

Arra kérjük Méltóságodat, hogy hasson oda a magyar kormányra, hogy nemzetközi kapcsolatok megteremtésével tegye lehetővé, hogy a magyar áru az öt világrész minden piacán megjelenhessen.

És most amikor Méltóságodnak a salgótarjáni választókerület mandátumát átadtuk azt a megjegyzést bátorodom még hozzáfűzni, hogy ez a bizalom, ez a mandátum még csak a kamati annak a tőkének, amivel mi Méltóságodnak tartozunk. Amikor Méltóságodat ezzel a mandátummal átadjuk a magyar törvényhozás bázisának, nemcsak magunkra gondolunk nemcsak a salgótarjáni választókerület érdekeit tartottuk szem előtt, hanem a magyar parlamentre is gondoltunk, amelynek tagjai egy tehetséges tetterre termelt férfiul kívánjuk gazdagítani. Az új parlament munkájára Isten áldását kérjük, hogy szerencsétlen hazánk sorsát sikerüljön nekik egy boldogabb, egy szebb jövőbe átvézelni. Most pedig menjen Méltóságod a magyar törvényhozás házába, képviselje ott először megcsonkított hazánkat, aztán képviselje Méltóságod ezt a sokat szenvedett nemzet és aztán képviseljen minket. Azzal zárom szavaimat hogy a mi szeretett képviselőnk a jó Isten sokáig éltesse!

Hosszantartó ünnepség után majdnem egyórás beszédben válaszolt Sztranyavszky Sándor államtitkár.

— Mélyen tisztelt választási Elnök Uri Kedves Barátom! Kedves Barátaim! Nem minden megkötöttség nélkül állok a Salgótarjáni választókerület azt mondhatnám idereseglett küldöttsége előtt.

— Nem szeretném, ha szavaim között egy is lenne, amely ne tükrözné vissza lelkemnek őszinte érzéseit, azokat az érzéseket, amelyek urrá lettek felettem akkor, amikor a salgótarjáni választókerületnek bizalmát osztály, foglalkozás és felekezeti különbségre való tekintet nélkül elnyertem. A második választás sikere még inkább hálára kötelez engem elsősorban Isten, másodsorban a salgótarjáni polgárság iránt, mert annak elnyerésében a munkám elismerését látom; elégtelt munkásságom és személyem iránt s kifejezését annak, hogy amely mértékben 1926-ban bizott bennem, a második választáson nem csalódott bennem. Férfi számára az életben nagyobb elégtétel nem képzelhető el annál, mintha azok, akik utjait figyelemmel kísérik, megállapítják, hogy kötelességét hűen, becsületesen, a hozzáfűzött várakozásoknak megfelelően teljesítette.

— Férfi számára a kötelesség lelkiismeretes teljesítése lehet a legszebb ambíció s én ezzel az ambícióval léptem a közélet útjára fiatal, nem is 30 éves koromban. Azóta, ha ért is csalódás, sohasem azok részéről ért, akiknek szeretetében mindig bízom, a legkevesebb csalódást azok szereztek nekem, akik sokszor súlyos keresztet hordanak a vállukon. Minél egyszerűbb emberekkel találkoztam s minél kérgesebb tenyeret észorítottam az életben, annál inkább tapasztaltam az irántuk tanúsított meleg érzésem őszinte, becsületes s nem elhalványuló visszhangját.

A salgótarjáni választókerület összetétele a magyar társadalom legkülömbözőbb rétegeiből alakult ki, magában foglalja a tőke hatalmas erejét, a tőkére támaszkodó munkásságot, az iparostársadalmat, a földmivest s a magyar adminisztráció hűséges munkásait, a tisztviselőkart. E különböző osztályoknak összhangban tartása a köz és az ország érdekében való és én erre a munkára vállalkoztam. — Részt venni vállalkoztam ebben a munkában és már mint földipán említettem a polgármester ur és főszolgabíró ur hűséges barátaimnak, ambicionáltam, hogy salgótarjáni képviselő lehessék, mert mintegy rendeltetést éreztem, hogy Salgótarján polgárságát képviselhessem. Nem önmagamnak győ-

nyörűséget szerezni mentem Salgótarjánba, mert ha a magam kényelmét és győnyörűségét kerestem volna, könnyebb helyet választottam volna munkaalkalmat és a helytállás kötelezettségét kerestem a magam számára.

— Salgótarjánna szemben súlyos feladatot vállaltam: kiegyensúlyozni és egyensúlyba tartani a próbára tett magyar lelkeket; elsimítani a tőke és a munkás között levő mesterséges ellentéteket. Mert bűnös az, aki azt állítja, hogy a munkás és a tőke érdekei egymással szembenállanak. Hangoztatom itt, hogy a tőke és a munkás érdekei mindig azonosak, méginkább akkor, amikor a termelés súlyos problémák előtt áll. Mind a kettőnek csak az az egy lehet az érdeke, hogy megmentse és biztosítsa a termelés lehetőségét s az erre irányuló munkában a munkásnak belátónak, a tőkének megértőnek, mindkettőnek egymást támogatónak kell lennie. E kérdésnél kötelességemnek tartom, hogy az egyik napilapnak, a Népszavának velem kapcsolatos cikkéhez reflexiókat fűzzek.

— Nem szívesen bocsájtokom polémiába, mert legkevésbé fontos feladatnak polémiába bocsájtokom olyanokkal, akikről előre tudom, hogy a meggyőzés igazságos fegyverével meggyőzni őket úgy sem lehet. Ha mégis vállalkozom erre, azért teszem, hogy azok előtt is, akik a cikket nem olvasták, bizonyítsam azt, hogy milyen igazságtalan fegyverekkel, a tényekkel homlokegyenest ellenkező valótársággal akarják elhomályosítani becsületes meglevő értéket annak a megértő összhangnak, amely köztem és Salgótarján munkássága között van.

— A Népszava többek között ezt írta: „Vegye tudomásul Sztranyavszky Sándor államtitkár, hogy a szociáldemokrata párt benne egyikét látja azoknak a veszedelmes politikusoknak, akik a legfőbb ártanak a magyar munkásság ügyének. Állítjuk és készek vagyunk bizonyítani is, hogy a salgótarjáni szénmedence bányamunkássága Sztranyavszky államtitkárnak köszönheti elviselhetetlen nyomorúságát és szolgásgát. Sem az országban, sem Salgótarjánban a munka embere soha nem érezte Sztranyavszky Sándor igazságos és megértő magaviseletének hatását.” (Huzugság! Le vele kiáltották a küldöttség tagjai)

— Ezt azért olvastam fel, hogy azok is, akik a cikket annakide, én nem olvasták, lássák, hogy a Népszava a magyar munkásság egy részének hivatalos orgánuma milyen fegyverekkel dolgozik. Azzal, hogy a salgótarjáni munkásság helyzete ma nehéz, tisztában vagyunk mindannyian, a munkásság is, a vállalatok is s magam is egyaránt. De kérdem, hogy a súlyos nehézségek ki zárólag izolált salgótarjáni jelenségek, nem látjuk az egész világ gazdasági életének hasonló megnyilvánulását? Nem éppen a salgótarjáni vállalatok, amelyek felvevő területének legnagyobb részét a határok elváglák, érzik legjobban a súlyos időknek gondjait? Nem éppen abban van-e hivatásom és képviselői kötelességemen felül emberi rendeltetésem, hogy mindennek ellenére törekedjem megérteni a vállalatokkal s hálá Isten eddig sikerült is azt az igazságot, hogy ha áldozatok árán is, amíg csak megvan rá a lehetőség fenn kell tartani az üzemüket azért, hogy a munkáskezek munka nélkül ne maradjanak? Nem könnyű dolog ezt a feladatot elvégezni, mert áldozatot követel ez a vállalatok és a tőke részéről s nehéz ezeket az áldozatokat követelni, mert a tőkének sem lehet rendeltetése az és senki sem kívánhatja tőle, hogy önmagát őrölje fel.

— S amikor ezt a kötelességet teljesítem, és sikerült súlyos nehézségek árán a vállalatokkal való egyetértésben az üzemeltetést tartani és a munkásság kényerét biztosítani, amikor sikerült a munkásság megértését olyan irányban befolyásolni, hogy belátó legyen kényeradojával szemben is, kérdem, én vagyok az, akinek Salgótarján munkássága nehéz helyzetét köszönheti?

— Én ellenfeleimtől nem kérek a magam számára egyebet és a szociáldemokrata párttól és annak hivatalos orgánumától sem várok mást, csak azt, amit joggal elvárhatok, hogy az igazságot ne sikkassza el és politikai érdekből, önmaga érdekében ne akarja elhalványítani más becsületes munkásságát. Mások verejtékével anyagi tőkét sohasem gyűjtöttem a magam számára, erkölcsi tőkét önrdekeim feláldozásában

Isten segítségével szereztem. Ezt az erkölcsi tőkét elalkasztani a Népszavának sincs joga tőlem! (Óriási éljenzés.)

— Ily körülmények között fokozottabb mértékben jól esik a megjelenésük, amely kötelez arra is, hogy tájékoztassam önöket az országban kialakult új helyzetről és hogy mik lehetnek a legközelebbi jövő feladatai. Minden elferdítésre irányuló törekvéssel szemben rá kell mutatnom arra, hogy a magyar választóközönség hatalmas többsége szorgáltatott elégtelt gróf Bethlen Istvánnak és politikájának, az ország érdekében végzett önfelelődozó becsületes munkásságának. Ha összehasonlítjuk a választások eredményét az 1926 évi választások eredményével, úgy azt látjuk, hogy 1926-ban az egységspártra 605,000, a kereszténygazdasági pártra 167,862 ember szavazott, a két pártra összesen tehát 772,862. A mostani választások során az egységes pártra 680,045, a kereszténygazdasági párra 200,533, összesen 880,578 választópolgár adta szavazatát, a gyarapodás tehát több mint 100 ezer. Kérdem, volt és van szükség bármilyen mesterséges eszköz igénybevételére akkor, amikor a titkos szavazó választókerületekben, Budapesten is mindenütt emelkedett az 1926. évi eredményekhez viszonyítva a kormányt támogató pártokra leadott szavazatok száma; amikor például Hódmezővásárhelyen az Alföld titkosan választó egyik nagy városában a kormányjelöltje a másik helyről az első helyre küzdött fel magát és sokkal több szavazatot kapott mint ellenfeleinek bármelyike? A titkosan választó kerületek eredménye is azt igazolja, hogy igazságtalanok azok a támadások, amelyek a kormányval szemben elhangoznak. Békéscsabára külföldi újságírókat vitt a szociáldemokrata párt, hogy lássák milyen atrocitások történnek majd s a békéscsabai kerület a külföldi újságírók jelenlétében 4000 szótöbbséggel választotta meg újból a kormány jelöltjét. Szarvason az egységspárt jelöltje 4000 szavazattal kapott többet, mint a szociáldemokrata párté. Ezek a 4000-es szótöbbséggel szerzett mandátumok amellel bizonyítanak, hogy mesterséges vagy erőszakos eszközöket vettünk igénybe? Ezek a számok beszélnek s megcáfolnak minden rágalmat és olyan beállítást, amelyek a tényekkel ellentétben arról beszélnek, hogy a választások nem hűen tükrözik vissza az ország közhangulatát.

— Kérdem, nem a legnobilisabb eljárás tanúsítottuk a salgótarjáni választókerületben is az ellenféllel szemben? Minden szabadságot és lehetőséget megadtunk, nem korlátoztuk az ellenfelet semmiben sem s az eredmény mégis mit mutat? Azt, hogy a választókerület nemcsak többségben, hanem oszlatlan egységének megdönthetetlen erejével rajtam keresztül a kormánynak juttatta a mandátumot.

— Ugy volt, hogy én megyek Salgótarjánba, hogy épp úgy mint 1926-ban, amidőn közéleti szereplésem egyik legszebb jelenetének virágát fűztem életem koszorújába, egy téli este vettem át a mandátumot — most is vágott a lelkem, hogy én álljak szemben Salgótarján-Főterén választóimmal. Nem tettem elsősorban azért, mert a mai időkben parancsológ kell kerülni minden feltűnést, másodsorban főlöseges fitoktatni olyan értékeket, amelyek becsesebbek, ha rejtve maradnak. Szép lett volna, de salgótarjáni barátaim előtt azt választottam, hogy inkább engem, a munkától fáradtat keressenek le!

— Néhány szóval rá kell mutatnom az elkövetkezendő idő politikai feladataira is. A legközelebbi jövő feladatai nem lehetnek olyan politikai torzalkodások, amelyek különböző aktuális vagy kevésbé aktuális politikai kérdések megoldása körül forognak. A mai idők nem azt írják elő, hogy a választójog problémájával vagy ehhez hasonló közjogi kérdésekkel foglalkozzunk. Nem fontos, hogy az ajánlási rendszer megmaradjon, vagy sem. Lehet, hogy ez a választójog nem abszolút tökéletes, de hiszen abszolút tökéletes emberi alkotás nem is lehet. A mai gondterhes idők parancsológ írják elő, hogy a gazdasági kérdések megoldásán fáradozzunk. A kormánynak és pártjának s az ellenzéknek az lehet feladata, hogy közös akarattal minden egyéni szempontot félretelve törekedjen megkeresni azokat a módokat, amelyekkel a nehéz helyzetet segíthetünk. Az első

feladat, megteremteni azokat a gazdasági kapcsolatokat, amelyek az országnak és azomszédainak is normális gazdasági életet tesznek lehetővé s azt az egészséges árucserét, amely még mindig nem állt helyre a háború óta. Meggyőződése, hogy a kereskedelmi szerződések, amelyek részben már megkötöttünk s az előkészítés alatt álló gazdasági megállapodások alkalmasak lesznek arra, hogy új lendületet adjanak a magyar gazdasági életnek. Ahhoz azonban, hogy ez megtörténhessen, feltétlenül szükséges, hogy a magyar politikai és gazdasági élet minden faktora megértse egymást s kormány és ellenzék minden politikai ellentétet félretelve egyaránt törekedjen a külfölddel is megérteni azt, hogy ennek az országnak jövője és léte egész Európának is érdeke.

— Magyarországot életképessé tenni nem lehet dogmákkal és bosszudiktálta szerződésekkel, ezek mind múlt dolgok, de a nemzet élete örök. Megérdemli ezt ez a nemzet Európa összes államaival szemben tanúsított önfelelődozásért!

— Hálás vagyok, hogy a salgótarjáni mandátum birtoka lehetővé teszi, hogy a nagy munkában részt vegyek. Igérem, hogy ezt a mandátumot odaadással, lelkiismeretes kötelességteljesítéssel fogom szolgálni. Minden gyarló erőm felhasználásával fogok a kerület érdekében munkálkodni. Nem írom alá, hogy nem korrekt, ha a képviselő kerületével szemben odaadó, mert a képviselőnek tényleg a kerület atyjának kell lenni. Atyai jóindulatra különösen most van szükség amidőn Salgótarján súlyos gondokkal küzd. Résztakarok venni minden olyan munkában, amely boldogabb élethez segíti Salgótarjánt s amely megadja lakóit a válságokkal szemben. Isten segédelmétől függ, hogy fogom e tudni teljesíteni köteleimet, hogy megtegyek mindent amit csak a salgótarjáni kerületért megtehetek.

— Ha ezt a kijelentést a választások előtt tettem volna, akkor lehet, hogy ezt kortesfogásnak minősíthették volna, de azok előtt teszem ezt a kijelentést, akik becsületes ember őszinte vallomását hallgatják akkor, amidőn a bizalmukat jöttek nyilvánítani.

— Bizalmuk és szeretetük birtokában vagyok, megőrzöm azt és nem engedek avatatlán kézzel hozzányulni senkinek sem.

Szünni nem akaró lelkes ünnepség követte az államtitkár szavait, akinek beszédjét is szinte mondatonként szakította félbe a lelkes együttérzés megnyilatkozása.

A fogadtatás után az államtitkár hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik közül egy szűkebb bizottság Soldos Béla főispán, Róth Flóris főtanácsos, Fabin Henrik gyárigazgató, dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán főszolgabíró, Traum Péter esperes plebános, Szántay István lapszerkesztő, Mocsáry Ödön és Ürmössy Géza földbirtokosok felkereste az államtitkár nejét s hatalmas piros rózsacsokrot adott át neki a kerület nevében.

Itt is Róth Flóris főtanácsos öntötte szavakba a kerület érzéseit mondván:

— Jöttünk, hogy átadjuk a mandátumot és gratuláljunk. A mandátumot átadtuk az államtitkár urnak, gratulációkat pedig idehoztuk.

— A János vitéz szerint is egy rózsaszál szebben beszél minden irásnál, így mi sok rózsát hoztunk egy csokorban, hogy sokat és szépen beszéljen helyettünk.

A kedvesen fogadott tisztelgés után a nagyküldöttséggel egyetemben a salgótarjániak hazatértek az esti fél 9 órai vonattal, hazahozva egy feledhetetlen nap kedves emlékét. Sz. I.

Intentisztelet a Karancshegyen. F. hó. 19-én d. e. 10-órán kezdett p. Zimics Mihály missziós atya fogja tartani az intentiszteletet. — Ehelyén említjük meg, hogy június hó 29-én igen nagy tömeg vett részt az ott tartott intentiszteleten, melyet Borovi Gottfried karancshegyi s. lelkész végzett.

Vidéki magántanulók eredményesen vizagázhatnak a Walter magántanfolyam után, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön, levelezés útján sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az ország szinte minden ismert Walter magántanfolyamhoz. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Ötmillió font

függő kölcsönt szereztek a budapesti nagy pénzintézetek a magyar államkincstárnak, ami pengő értékben száznegyven millió pengőt jelent. Erre a külföldi hitelre nagy szükség volt, mert hiszen a beruházási és közmunkák folytatásához csak úgy kellett a pénz, valamint a mezőgazdaságnak és a többi termelési ágazatnak megsegítéséhez. Már a választási kampány során hallottuk, hogy a választások megtartására a külföldi kölcsön szempontjából volt szükség, mert hiszen a nemzetközi pénzpiacok súlyt helyeztek a kormányzat szilárdságára és folytonosságára. Most, hogy a választások ezt a bizonyítékot szolgáltatják, nyomban sikerült a függő kölcsönt véglegesíteni. A hosszulejáratu állami nagy kötvény-kölcsön a tőkepiacok mai helyzetében, — amint ezt Batthyány István debreceni beszédében is jelezte, — nem érhető el annál kevésbé, mert a Hoor-féle akció bizonytalan kimenetele rendkívül tartózkodóvá tette a nemzetközi tőkéket. Annál jobb bizonyítványt állít ki a magyar állam hitelképességéről és a budapesti nagy bankok megalapozott presztizséről az az örvendetes tény, hogy a nyugtalanság és bizonytalanság napjaiban is meg tudjuk kapni a világ tőkepiacaitól azt az átmeneti kölcsönt, még pedig teljesen normális formában, kincstári jegyek ellenében, anélkül, hogy bármiféle egyéb fedezetet vagy biztosítékot kellene lekötünk. Itt nem aféle segélykölcsönről vagy mentőakcióról van szó mint pl. a német jegybank, avagy Ausztria mentési kölcsönéről, amelyekkel a világ nagy jegybankjai elhárították Németország és Ausztria gazdasági összeomlását. A magyar ötmillió fontos kincstári jegykölcsönből négy millió fontot vesz át a külföldi tőke, ennek sorában a Bázei Nemzetközi Fizetések Bankja, amely a jegybankok kooperációjára alakult meg és a Magyar Nemzeti Bankkal is állandó benső összeköttetést tart fenn.

A budapesti nagy pénzintézetek kipróbált teherbíró képességüket újból dokumentálják azzal, hogy nemcsak, hogy megszerezték külföldi összeköttetéseik révén a négy millió fontot odakünn, hanem még komoly helyzetben is át tudnak venni a saját számlájukra egymillió fontot. És emellett ez a négy millió font összeg csak legalsóbb határát jelzi a mostani függő kölcsönnek, mert lehetséges, hogy még ezen felül is sikerül majd állami kincstárjegyet a külföldön kihe-lyezni.

Nem lehet kétséges, hogy ennek a közel 140 millió devizának a magyar gazdasági életre megtermékenyítő hatása lesz. Az államháztartásnak módja nyílik a beruházási munkákért járó összegeket kiegyenlíteni, ami a mezőgazdaság és a többi közgazdasági ágazat megsegítésére fordítandó összegekkel együtt az egész magángazdaságba friss vérkeringést fog hozni. Ezenkívül a devizák importja folytán a Nemzeti Bank készlete is jelentősen emelkedni fog, ami arra képesíti a Jegyintézetet, hogy a közgazdasági hitelleltartást az eddiginél fokozottabb mértékben végezhesse és emellett teljesen felvértezve teljesíthesse legfőbb hivatását a valuta nemzetközi értékének megővését.

Minden pártpolitikai szemponttól eltekintve és teljesen mellőzve azt, hogy ez a sikeres kölcsönművellet egyúttal a kormányzatnak is nagy sikere: el kell ismernünk, hogy ez a nehéz időnkben érkező külföldi hitel gazdasági életünknek javára szolgál és előnyre, mert ennek birtokában kivárhathjuk azt az időpontot, amikor a nemzetközi tőkepiacok várható javulásával a hosszulejáratu állami kötvénykölcsön megfelelő feltételek mellett a külföldön meg lesz szerezhető.

Vasutas zarándoklat a Szentkúton.

Mint már múlt számunkban is jeleztük f. hó 5-én a szentkúti kegyhelyen vasutas zarándoklat folyt le óriási részvét mellett. Közel 1200 vasutas gyűlt össze a kegyhelyen, Budapest, Hatvan, Szolnok, és Somoskőújfalu—Selypi vonal állomásairól. A zarándoklatot Láng János Máv igazgató vezette és nyolc állomás, illetve fűtőház főnökök vett részt szemléztetésével. A reggeltől tartó gyónás és áldozás után szentbeszédet P. Bende or-

száguti plébános tartott. Délben fél 12 órakor ünnepes és ismét celebrált Lévay Mihály püspök. Ugy ezalatt, mint az előtte való körmeneten a hatvani vasutas dalárda énekelte szebbnél-szebb egyházi énekeket. A délutáni litánia után rögtönzött értekezlet volt, amelyen Láng János Máv igazgató közkívánatra hatalmas beszédet tartott. Egy régi legendát mondott el, amely szerint valaha az ég bolygói értekezletet tartottak a Hold elnöke mellett. Az értekezlet értekezletén a föld reterál arról, hogy az alkotó Isten, aki után minden bolygó epekedik mint eremtője után s mégsem képes meglátni, telküldte egyszülött fiát a Földre, miután itt paradicsomot teremtet az emberek számára. Itt a föld elhallgatott a beszámolójában, míg végre az elnöklő Hold megkérdezte, hogy igaz-e, hogy a Földön az Isten fiát keresztre feszítették. Midőn erre igennel felelt a Föld, a többi bolygó igen felzudult, hogy így bántak el teremdjük fiával, akit ők nem láthattak. A Hold kérdésére a Föld csak egy mentegetőzést tudott felhozni, hogy hiszen mindez 2000 évvel ezelőtt történt. — Ez a kis legenda csak annyiból szorul korrekcióra, hogy nemcsak 2000 év előtt, de ma is naponta meggyalázzuk az Isten fiát az erkölcsök elfajulásával és ekkora hálátlanság láttára az Isten minden teremtményének s neki magának is is bocsánatát csak úgy nyerjük meg, ha visszatérünk Istenhez. — Utána Lévay Mihály püspök tartott még vallásos elmélkedést, mely után a vasutasok széjjel oszlottak.

A Szentkúton gyönyörű nyárelő van most. A nagyszerű erdő, hegyes környék koszorújában vonul meg a rennovált, rendben tartott szép templom, a kegyhely, a szentkút. Péter Kriszta Tamás mostani házifőnök a megtestesült agilitás, buzgalom és rendszeret s hogy ott ily élet van jórészt neki köszönhető. Az elarusító bódék rendszerben felépítve szolgálják ki a zarándokokat. Most már mindig kellő számu pap áll rendelkezésre és a hívók tízezrei minden tekintetben ellátást nyernek. A hegy főként hatalmas méretű kereszt lett felállítva, amely a sötétben villanyvilágítással van megvilágítva, s messze földekre hirdeti a kereszt diadalát.

Új nagy tervek foglalkoztatják a rendházat és környékét. Egy vállalkozó emeletes szállodát és vendéglőt szándékozik építeni, amelynek szobái a jobb közönség számára is üdülőház jellegével bírhatnak. A papság pedig a hegy lábánál egy hatalmas új bazilika építését kezdi meg, amelynek tervei máris készen állnak. Erre való adakozásra ezúton is felhívjuk keresztény társadalmat vidékünknek, hiszen városunk legkedveltebb bucsujáró és kirándulókelyéről van szó, amelynek fellendülése nem lehet közös-bős egyikünk előtt sem.

Hírek és különfélek

TESz Meghívó. A TESz salgótarjáni kerület elnöksége ezúton meghívja taggyűlésének elnökeit, illetve kiküldöttjeit, valamint társ-elnökeit, hogy kedden, 14-én délután 5 órakor a város háza tanácstermében kerületi nagyválasztmányi ülésen tekintettel a fontos tárgyra, okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Írásbeli meghívót az idő rövidsége miatt nem bocsátunk ki. Kerületi elnökség.

Frontharcosok nagy tömege gyűlt egybe f. hó 4-én este a palackgyári Olvasókörben. A losonci volt 25. gyzred tagjai városunkban egy emlékművet állítanak fel s ezen mozgalomnak erkölcsi és anyagi támogatását célozta ezen összejevetel, azért, hogy az 1 pengős vascsora árának bizonyos százalékát a vendéglős ezen célra ajánlotta fel. — Szántay István a v. 25-ösök nevében üdvözölte a megjelenteket, akik nevében Horváth László tanácsnok h. polgármester és Kraft Aladár választottak. Megjelent az ünnepélyen dr. Jánosy Ödön vezető rendőrkapitány is, aki szintén frontharcos és akit szeretettel üdvözölték a megjelentek. A megjelent Köhl Oszvald palackgyári igazgatót, volt német tisztet Horváth László köszöntötte németül, amire az igazgató németül válaszolt és „Éljen Magyarország” felkiáltással fejezte be beszédét, mely után a „die Wacht am Rain” német dalt énekeltek el a jelenlevők. A meleg bajtársiasság megnyilatkozása jellemezte az összejövetelt.

NE KESERLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KESERLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-utca 23 sz. (Városházával szemben).

Dr. Dravucz Antal mérnököt a független bíróság rehabilitálta. Mint ismeretes Dr. Dravucz Antal a Salgótarjáni Köszénbányai R. T. ny. műszaki igazgatója a Sopron városi villamosművek megtervezője és részbeni végrehajtója ellen Sopron városából való eltávolítása után másfélszázalékos később bekövetkezett a mintegy 12 milliórdos hiteltülpés miatt fegyelmi alá vont városi tisztviselő ügyével kapcsolatban, fegyelmi címén bűnügyi eljárást indított és folytatott le. Az ennek során hozott súlyos marasztaló ítéletet a Mérnöki Tanács már 1929. évi április hó 19-én megsemmisítette, majd Dr. Dravucz képviselője Dr. Radakovich Béla ügyvéd kérelmére az ügyet kivizsgálás végett a kir. független bírósághoz áttette. Ugy a soproni kir. ügyészség, mint az ügyben másodsorban eljáró budapesti kir. büntető törvényszék Dr. Dravucz elleni eljárást bűncselekmény hiányában jogerősen megszüntette.

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvertódulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egyegy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. Klinikai vezetők orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűviz gyógygyógyterákiában, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kiadó augusztus 1-re egy üzlethelyiség esetleg anélkül is 2 szoba, előszoba, konyha és speiz. Cim a kiadóban.

Eladó ház Kisterenyén, mely áll 3 szoba, 2 konyha és mellékhelyiségből, mely üzletnek is alkalmas olcsón eladó. Tulajdonos: Hegedűs Gyula Kisterenye, Kolozsvári-utca 11 szám.

Walter magántanfolyam

legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsákra, érettségire. Vidékieknek **levelező oktatás.** A szeptemberi és decemberi vizsákra már most jelentkeztek. Budapest, Rákóczi-ut 51.

SZINHÁZ.

Mire e sorok napvilágot látnak, Halmi director ur és társulata más városban, Esztergomban táborozik, rég elillant a fűtje annak a vonatnak, amely továbbtette őket innen.

Az utolsó hét műsorán tisztán operettek szerepeltek. A színmű ugyilátszik nem kedvelt műfaj Tarjánban, pedig ezek közt több az élvezhető, mint a mai operettek közt.

Kritikát most nem írok, eső után

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

köponyeg nem kell, de néhány megállapításom azért van, aminek haszna lehet a jövő évad szempontjából.

A terem resonantiáján valami módon segíteni kell, mert azt nemcsak a színészek használják, de sok más alkalomra is ez ma Tarjánban egyedül alkalmas nagy helyisége.

A színház tartamára meg kell szüntetni a mozi üzemét, mert a kettő egyszerre luxus Tarjánban, a mozi ha a színház idény kivételével egész éven játszik, ki tudja elégíteni a mozilátogató közönséget s rá nézve nem veszteség a hat heti szünnet, mert ott is láttam üres házat, mikor a színészek még itt sem voltak és fogok látni akkor is, mikor már elmentek. Az nem lehet üzleti célja a mozinak sem, hogy ráfizessen az előadásra s ezt nem azzal kerüli el, hogy a színészekkel egy időben is játszik.

Halmi director urnak idézek egy régi közmondást, hogy „jobb a sűrű garas, mint a ritka forint” amivel nem azt akarom mondani, hogy drágák voltak a helyárak, de hiszem, hogy alacsonyabb árak mellett mégis több látogatója lett volna esténként, mint így volt s itt megint az elcsépett, de igaz frázist hozom fel, hogy nehéz a gazdasági helyzet, — számolni kell a közönség teherbírással.

A közönségnek is mondok valamit. Annak, amelyik a színelőadásokat nem látogatta. Ne csak úgy fogjuk fel a színházat, mint egy élvezeti cikket, hanem gondoljunk arra, hogy a színtársulat azért mert kulturmissiót teljesít, bizonyos áldozatkészséget remélhet a közönségtől, még a gazdasági krízis idején is, előadásával a kultúra terjesztését szolgálja, még akkor is, ha netán gyenge darabot ad elő, mert a darab caractere nem a játék követelménye s abban a színész ártatlan. Csak abban nem ártatlanok, hogy Tarjánba következetesen nyáron jönnek, pedig ha a közönségtől áldozatkészséget várnak is, olyat ne kívánjanak, hogy az ember gözbensülte legyen az előadás végére s nyár derekán tegyen szert olyan kitaró náthára, amelyik aztán csak a téli nátha beálltával mulik el. — Jöjjenek hát jövőre tavasszal, vagy ősszel s nyáron ott verjenek tanyát, ahol hűvösebb idők járnak kánikulában, — mert mi tarjániak ilyenkor esténként szívesebben vagyunk levegős-szellős nyári kioszkunkban, mint négy fal közt, ahol bentrekedt a nappali meleg.

Ezekkel a gondolatokkal bucsuzom az eltávoztaktól a viszontlátásra s vonulok mandátumom betöltésével négy hete sóvárgot nyugalomba.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

A Népszava tovább haragszik.

Mint lapunk más helyén közöltük, kerületünk mandátumának f. hó 6-án történt átadásakor képviselőnk megemlékezett arról a támadásról, amelyet elene a Népszava június 23-iki számában ismeretlen tollforgató intézett. Félre nem érthető módon és adatokkal utasította vissza az államtitkár az osztályharcos vádoló tehetetlen dültöréseit, de úgy látszik igaz az, hogy nemjő az állandóan valótlanságot hirdető ember előtt a tiszta igazságot megmutatni, mert annál jobban megvadul.

Mert mi történt? A Népszava f. hó 7-iki számában ismét csak megjelent egy tájékoztatás, minősíthetetlen durva támadás, nemcsak az államtitkár, de az egész salgótarjáni kerület jóérése ellen is. Nem feladatunk, hogy országos vagy nemzetközi politikai vonatkozásban — ha ugyan a Népszavával kapcsolatban ilyenről beszélni lehet, válaszoljunk a cikk állításaira. Nem mehetünk el azonban a ráfogások, a tények vagy mondások közüli kirágások ezen mestermondattal mellett, hogy néhány vakmerő aláfestésre mi ne válaszoljunk. Már két héttel ezelőtt is pontról-pontra megcáfoltuk első támadásuk megállapításait s kioktattuk az igazságnak megfelelően, eredmény nélkül — úgy most sem tetszelgünk magunknak avval, hogy a Népszavát meggyőzzük az igazsággal, csak hát néhány munkás barátunk szemét akarjuk kinyitni, aki azt is és ezt is elolvassa.

Azt írja a Népszava, hogy az államtitkár mandátumát Salgótarjában átadva este fátylas menetet akartak tartani az üzemek igazgatói.

Valahogy úgy érezzük, hogy a Népszava szerint csak kétféle társadalmi osztály vagy kategória van Salgótarjában, egyik a bánya és gyárigazgatók, a másik pedig az ezekkel szemben álló munkásság. Az előbbi Sztranyavszky párti az utóbbi a Népszava szerint természetesen tiszta szociáldemokrata.

Hát igen téved a tisztelt cikkíró. A salgótarjáni kerületben e kettőből van a legkevésbé. Van itt becsületes számú iparos, kereskedő, kisgazda s főként a Népszavával ellenkező módon gondolkodó munkás. Ezek ültek össze egy értekezlet keretében és határozták el, hogy igenis ennek a tiszta mandátumnak átadását széppé, emlékeztetéssé és mindenki által megemlégetéssé teszik úgy annak aki átveszi, mint azoknak akik átadják. Miután az államtitkár éppen a választások miatt csak este jöhetett volna, természetesen ebben a programban kivilágítás is szerepelt. Ebben a kigondolásban s ennek végrehajtásában akár hogy próbálja ezt másképp beállítani a Népszava a legkevésbé része a vállalatok igazgatóinak volt.

Itt senki sem sutog arról, hogy milyen titkos rugói voltak e terv elmaradásának, evel szemben sajnálkozást annak inkább érzett minden érdekelt s csak elismeréssel gondolt arra a gondolkodásra, amely az államtitkár ez ünnepi elhárítására s inkább kétszáz szegény ember megvendégelésére készlettel.

A budapesti küldöttségben résztvevő munkások terrorjáról itt senki sem tud, arról azonban igen, hogy a legszegényebb és önként jelentkező résztvevők utiköltségét a munkásegyletek adták össze s mint minden politikai okból történt távollétnek, például városi képviselőtestületi ülésnél stb. a munkaadók a munkások óráit nem törölték.

Ami a küldöttség előtt történt kijelentéseket illeti, nem óhajtunk erről bővebb polémiát folytatni. A mondatok felkölzése, szavak átcsoportosítása, más értelem belemagyarázása s mindenek fölött egy makacs pártpolitikai szemlélet forszírozása az igazság rovására — ez a Népszava eszmefuttatása. Hiába szállnánk ezzel vitába — sohasem tudnánk meggyőzni őket arról, hogy a gyűlölet birodalmába itt a szeretet is gyökeret verhetett, tért hódíthatott.

Akik ott voltunk bizonyosságot tehetünk arról, hogy az ottani Salgótarján és vidékének minden rétegét, társadalmi és felekezeti részét képviseltük a egyformán aláírtuk az államtitkár minden mondatát, egyformán lelkesen helyeseltünk minden megállapítását, melyben nemcsak a Népszava szerinti banya és acélgázi igazgatók, akik kottén voltak,

vettek részt, hanem minden polgár és munkás egyaránt, mert két ember tudunkkal nem tud oly felháborodásban kilőni, hogy a falak remegtek, amidőn az államtitkár a Népszava ráfogásait ismertette.

Mi vele együtt nem vagyunk az osztályellentétek álláspontján. Volt alkalmunk ezt kipróbálni, belőle kiábrándulni, sőt a mai napon is láthatjuk, mit jelent Oroszországban az egy osztály uralma akár nyílt diktatura, akár az 1918. őszi bemutatót látszatdemokrácia tükrébe.

A tőke és munkásnak igenis Salgótarjában közös érdeke van abban, hogy munkaalkalom teremtsődjön s így mindkét fél áthúzza a krízist. Erre nézve egyrészt mult lapszámunkban írtunk elég, de másrészt az államtitkár legutóbbi beszédeit kell csak elolvasni, ahol erre nézve bő bizonyító adat van felhalmozva.

A kenyér bizony kevés, talán éhbérjelzőt is jelent némely helyen, de azt, hogy Salgótarján környékén jó néhány üzemel csak azért tart fenn a vállalat, csak azért, hogy több ezer munkásnak kenyeret ha kicsit is adhasson — erről nem akar tudni a Népszava. Nem igen olvashatta senki, hogy e hasábkokon a tőkét túlságosan védelmeztük volna, de ez esetben nem tudunk mást írni, mert ez az igazság!

Senki sem gázolta le a szociáldemokrata munkásszervezeteket öt évvel ezelőtt sem, most sem. Olvassa el a Népszava cikkírója két számunkkal előbbi Ponyi bányász üdvözlő beszédjét Baglyasalján s abban megtalálja az okot, amiért otthagyta a salgótarjáni munkásság a szociáldemokrata szervezetet. Ez a párt csak izgatni tudott, de midőn a munkásság bajban volt elhagyta, megcsalta s a streikok áldozatait világgá engedte futni. Ahol egyszer bűnözünk, azt a területet hagyjuk el sietve — régi igazság ez — mert hamar a fejünkre olvassák azt.

Befejeztünk evvel minden további polémiát a Népszavával s csak azt kérjük, jöjjen végre valaki közülük Salgótarjába és próbáljon itt információt szerezni a szociáldemokrata párt egy csekély töredékét kivéve bárkinél s akkor megfogja látni, hogy itt mindenki hálával szeretettel gondol Sztranyavszky Sándor ellentéteket kiküszöbölő egyéniségére s várja további munkásságát még a salgótarjáni legközelebbi „nobilis” választáskor is.

Nagyszabású országos nemzeti zárandoklás indul Máriazellbe és a Nürnbergi jubiláris német katolikus nagygyűlésre. Az elmúlt évben a világ minden részéből nemzeti zárandoklások keresték fel a magyar fővárost, hogy részt vegyenek azokon az ünnepségeken, amelyeket Szent Imre tiszteletére rendeztünk. A nemzetek látogatásait akarja most a magyar katolikus társadalom viszonzni, amikor országos nemzeti zárandoklással keresi fel Ausztria legnagyobb kegyhelyét, Máriazellt, majd folytatva útját, részt vesz a német katolikusok hetvenedik jubiláris nagygyűlésén Nürnbergben, amely egyszersmind az árpád-házi Szent Erzsébet jubileumi ünnepsége is lesz. Az Országos Katolikus Szövetségben most dolgozzák ki részletesen az Ausztriába és Németországba induló zárandoklás programját. A program szerint a magyar nemzeti zárandoklás augusztus 22-én ünnepélyes külsőségek között indul el Budapestről, első állomása az osztrák főváros, Bécs lesz. Itt a zárandokok tisztelegnek az osztrák egyházfőnek, Piffl bíboros hercegérsek előtt, majd egyházi ünnepségek után megtekintik a város és környéke nevezetességeit és utána folytatják útjukat Máriazellbe. A híres osztrák búcsújáró helyen a magyar nemzeti hivatalos zárandoklást ünnepélyesen fogadják, akik magukkal viszik a budapesti Szent Imre szobornak ezüstbe öntött mását, amelyet elhelyeznek a máriazelli templom kincstárában. Máriazellben a zárandokok több napig tartózkodnak és megtekintik annak környékét. Itt a zárandoklás két csoportra oszlik, az egyik visszatér Magyarországra, a másik pedig továbbfolytatja útját s Nürnbergbe utazik, ahol augusztus 26-án kezdődik a német katolikusok 70-ik jubiláris nagygyűlése, amely árpád-házi Szent Erzsébet halála 700 éves emlékének jegyében folyik le. Az Országos Katolikus Szövetség ezután hívja fel az ország katolikus lakosságát,

hogy ezen a nagy reprezentatív kettős zárandoklaton, amely Bécs, Máriazell és Nürnberget látogatja meg minél impozánsabb számban vegyenek részt, hogy a viszonzó látogatás méltó legyen a magyar katolicizmushoz. Ezzel kapcsolatosan értesíti a Szövetség a Felső-Ausztriában, Bajorországban és Nürnberg környékén tartózkodó és oda kiutazó magyar katolikusokat, hogy akik részt óhajtának venni a Nürnbergben lefolyó Szent Erzsébet ünnepségen és a jubiláris német katolikus nagygyűlésen, ebbeli óhajukat jelentsék be a Szövetség központi irodájában (IV. Ferenciek tere 7., III. lépcső I. emelet 8.) amely gondoskodik Nürnbergben az elszállásolástól és az ünnepségeken és gyűléseken a részvételre jogosító belépőjegyekről. A zárandoklás részletes programját a Szövetség a napokban adja ki.

Számos női bajnál a természetes Ferenc József keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

A salgótarjáni kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
2583—931 tk. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat

Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtónak Barta Ignác és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 2000 + 2000 + 700 = 4700 pengő tőkekövetelés és járuléki behajtásai végett a salgótarjáni kir. járásbírósa területén levő, Kisterenye községben fekvő s a kisterenyei 148 sz. tjk-ban A F. 3 soraz. 268 hraz. alatt foglalt, Barta Ignác és neje szül. Mihautz Karolin végrehajtást szenvedők nevében álló ház, udvar, kert ingatlantokra; 4000 P. 66 fillér. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi július hó 15. napján délután 3 órakor Kisterenye községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előlegez birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908. LX. t. c. 21. §).

Az aki az ingatlant a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908. LXI. 25. §).

Salgótarján, 1931. április 24.

Zelenka Ottó sk.

kir. íb. elnök.

A kiadmány hitelesül:

Csomor

kir. íkverető.

Szabad kézből eladó a Kassay-sor 38. számú ház, adás-vételi feltételek a tulajdonossal tárgyalhatók.

Bányászbaletet. Folyó hó 2-án Kalcsó József, 24 éves, etesi (Nógrád-Hont megye) lakos bányász, a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. tulajdonát képező ságujalui (Nógrád-Hont megye) bányában egy üres csillét a lejtőn elengedett, mely alkalommal a kézfék, vígyázatlansága folytán, a csille kerekéből közül kicsuszott. A csillefék hiányában sebesen megindult a lejtőn, ellökte a szomszédos vágányra keresztbehelyezett vassínt, amelynek másik vége Kalcsót hasbaütötte. Kalcsó oly súlyos sérülést szenvedett, hogy a salgótarjáni kórházban másnap meghalt. Megállapítás szerint a baletet saját vigyázatlansága idézte elő.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet italmérő-üzletvezetői állásra. Pályázati határidő 1931. július hó 13. napjának este 6 órája. Feltételek meg tudhatók az ipartestületben az esti hivatalos órák alatt, vagy íj. Timaróczy Sándor ipartestületi elnökénél. Az állás 1931. augusztus hó 15-én elfoglalandó.

Ipartestületi elnökség.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

7224/1931.

Dr. Förster Kálmán alapítvány évi kamatainak pályázata.

Hirdetmény.

A nevet viselő 4000 pengős szegénysegélyző alapítvány évi kamata, egy esetleg több, segélyezésre érdemes szegénysorsu salgótarjáni lakos közül osztandó szét.

A segély iránt bélyegtelen kérvénnyel pályázhatnak f. évi augusztus 4-ig salgótarjáni lakosok, korra, nemre és vállásra való tekintet nélkül.

Salgótarján, 1931. június 27.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

Megérkeztek az újabb divatujdonságok

Donászy Viktor MAGYAR DIVATÁRUHÁZÁBA! Legújabb divat!

Bemberg selymek a legdivatosabb mintákból, dus választékban.

Nagy választék fürdőruhákban és sapkáknban.

Aki nálam veszi a híres G. F. B. harisnyáit, minden pár harisnyához ingyen kap egy kis bőröndöt!

Minden pár G. F. B. harisnyáért jótállok! Utazóbőröndökből nagy választékot tartok!

Teljes tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

11 Sz. 12 V.

16 Cs.

11 Sz. 12 V.

A királynő lőrje.
2 részben 12 felv.

A csempész.
Történet 7 felv.

Jóni Jóni
A lóhők ura.

Vizi Leo az operában.
Híradó.

Harc a boldogsáért.
Patsy Ruth Miller.

Kendete: csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órakor.